

<p>Szerkesztői iroda: A KIADÓHIVATALBAN, hová a lap szellemi részét illető közle- mények küldendők.</p> <p>Kiadó hivatal: WOKAL JÁNOS KÖNYVKERESKEDÉSE, hová a hirdetések s előfizetések bérmentesen küldendők.</p> <p>Kéziratok nem adatkak vissza.</p>	<h1 style="margin: 0;">KÖZÉRDEK.</h1> <h2 style="margin: 0;">Vegyes tartalmu heti lap.</h2>	<p>Megjelen minden vasár- napon egy nagy iven.</p> <p>ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>Egész évre</td> <td style="text-align: right;">4 frt.</td> </tr> <tr> <td>Fél</td> <td style="text-align: right;">2 "</td> </tr> <tr> <td>Negyed</td> <td style="text-align: right;">1 "</td> </tr> </table> <p>HIRDETMÉNYEK DÍJA: 3 hasábos petit sorért, vagy ennek helyéért 5 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 15 kr.</p>	Egész évre	4 frt.	Fél	2 "	Negyed	1 "
Egész évre	4 frt.							
Fél	2 "							
Negyed	1 "							

Takarék-magtárak.

(B—n.) Fontos körülményről kívánt a magyar földművelési miniszter értesülni. Felhívta a törvényhatóságokat, gazdasági egyleteket és a közgazdasági előadókat, hogy terjesszék be a „községi takarékmagtárak” jegyzékét és adjanak pontos leírást azokról. A szolgabírók részéről be is nyújtattak az adatok s ezekből igen szépen kiderült, hogy a mennyi községi takarékmagtár volt, az vagy megszűnt egyáltalán létezni, vagy átváltozott vallásfelekezeti magtárrá s nem egy román egyháznak, iskolának a néhai „községi” magtár teremtett értekezési alapot. Az abszolút kormány intézkedései, lettek legyen azok jók, avagy rosszak, nyom nélkül tüntek el, s hogy ezek között a községi takarékmagtárak is ily sorsra jutottak, őszintén sajnálni lehet. Igaz, hogy parancsszóra, talán erőszakosan lehettek létre hozva, de hát a cél becsülésre méltó volt, ugyancsak helyes lett volna itt is követni az írás szavait: „mindenket megvizsgáljátok és ami jó, azt megtartsátok.” Mi lett volna lelkiismeretes, gondos kezeléssel évtizedek múltával az eredmény! Bizonyára oly nagy tökélyt ért el, mely a községi takarékmagtárak között, nyomon követve az érdeklődést, s jövedelméből fedeztettek volna a róvatalok, épült volna rendszeres községi iskola, községi iskola, szereztettek volna jó tűzoltó szerek, létesült volna falkola stb. De hát a kezelés rossz, s a felügyelet gondatlan volt — s bizony aki kivette a maga gabona osztalékát, az ugyan nem kinalgatta vissza többé az üres hambároknak.

Nem hiányoznak ugyan nálunk egyáltalán a takarékmagtárak, sőt pld. a szászok között, vagy az erdélyi hegyalján „takarékmagtárak” is vannak, de mint már említettük, azok többnyire az egyes vallásfelekezeteké lettek s a lelkes felügyelete s gondos presbyterek kezelése mellett elég szépen jövedelmeznek. Daczára a jó példának, ezt is kevesen követik, így pld. a hegyaljai r. cath. és ev. ref. egyházközségeknek nincsen takarékmagtárak, a többi helységeken is nagyon kevésnek van takarékmagtárak.

Ha nincsen most — teremteni kell a jövőre. Örvidenénk, ha a törvényhatóságok vennék kezükbe az ügyet, de még nagyobb volna örömmünk, ha minden nagyobb községben akadnának értelmes, jószívű buzgó egyének, kik a jó célt átértve, létesítenék saját jól felfogott érdekükben, önként ily takarékmagtárakat.

Peng a kasza, cseng a sarló, szól az aratók danája, rakásra dül az aranyárga gabona szála. Nem nagy, nem igen gazdag, de jó közép gabona termést várhatni a legtöbb vidéken. Nem oly jól áll a kukorica mindenütt, de hát sok helyen még bőven van a tavalyi áldásból is, és olcsó pénzen adják el a piacon. De ki tudja milyen lesz a jövő? Itt az alkalom, ragadják meg az illetők. Birtokosok, lelkészek, községi jegyzők szóljanak fel, értekezzenek maguk között és induljanak meg egy aláírási ívvel és jó szóval ajkukon. Ki tagadná meg csekély adományát?! Egyszerű, tiszta kezelés, olcsó kamatra kiadott gabonáról pontos számadás kívánatik hozzá — s néhány év múlva leolvadoznak a nagy terhek vállainkról, felvirulhat községeink sok szükséges intézménye, nem lesz gyötrelmes a szegény lakosság osztályrésze az inséges éveken. Ugyanezt tehetik a bortermésben gazdag vidékek községei szüretkor; állítsanak „takarékmagtárakat.” Becsületes törekvésnek, lelkes buzgalomnak megvan a maga jó eredménye; vajha így lenne a takarékmagtárak ügyével is.

Pálya választás.

(B—n.) Lapunk egyik vezércikkében már kifejeztük azon nézetünket, miszerint ifjúságunknak mindenáron a tudományos pályákra való törekvése éppen nem örvendetes, — s főleg azok, kik közepes észtehetséggel, de kitartó szorgalommal és buzgósággal bírnak, az alsóbb gimnazialis, vagy realiskolai tanfolyamot végezték, helyesen teszik, ha pld. alsóbb kereskedelmi és ipariskolába lépnek s ha azokat jó eredménnyel végezték, tanulmányaikat e nemű felsőbb iskolákban tökéletesítve, — a magyar kereskedelem és ipar fejlesztését tűzik ki életük méltánylandó, dicséletes feladatának.

Lapunk más helyén azért közöljük az ily nemű tanodái értesítőket kissé részletesebben, hogy azokat olvasva, vágy támadjon a szülőknél gyermekeiket ily pályákra képeztetni ki, mit annál is inkább ajánlhatunk, mivel a tanulók alkalmaztatásáról nyert kimutatás szerint ugyancsak hamar jó kenyérhez jutnak a végzett tanulók.

Van még egy pálya, mely nehéz feladatánál, teendőinek széles körénél, de egyszersmind súlyos felelősségénél fogva valóban figyelemre méltó s mely méltán nevezhető a közigazgatás nagy épülete alapjának. A községi jegyző pályája ez. — Az 1883. I. törvényezikk gondoskodott legújabb aról, hogy ezen pályára is valahára oly egyének lépjenek, kik elméletileg és gyakorlatilag is képesek legyenek a rájuk váró nehéz feladatra. 6 gimnazialis, vagy ennek megfelelő iskola jó sikerű végzése, legalább egy évi közigazgatási gyakorlat kimutatása, és szigorú írás- és szóbeli vizsga letétele szükséges ahhoz, hogy ezen pályát oly egyének foglalják el, kiknek működéséhez bizalmat fűzhetünk, s kik a sokat igénylő társadalomban tiszteletet érdemlőleg megállhatják helyüket.

Mert hogy a községi jegyzők társadalmi állása, fájdalom, még ma sem áll mindenütt oly magaslaton, mint azt épen a közigazgatás érdekei megkívánják, annak első fő, mondhatni egyetlen oka az, hogy a jegyzői állást ma még nem nagy kivétellel oly egyének foglalják el, kiket az állásra nem benső hivatás vezetett, kik arra a szükséges előismeretekkel, minősítéssel nem bírnak, kik annak úgy társadalmi, mint közigazgatási nagy fontosságát még csak felfogni sem képesek, azon erkölcsi érzéssel és erővel, mely őket a magukat tönkretévő s másoknak olykor oly kiszámíthatatlan károkat okozható visszaélések kísértéséi ellen megoltalmazhatnák, vagy épen nem, vagy nem elegendő mértékben bírnak. A legtöbb köztük eltévesztett életpályájú, gyakran elzülött ember, ki az oly szép állást csak végső és egyedüli menedékképp keresi fel.

Innen a sok sikkasztás, visszaélés! Máskép lesz bizonyára mindez, ha teljes kvalifikációval és a szükséges erkölcsi érzéssel és feddhetetlen becsületességgel bíró emberek fogják az állást elfoglalni.

Nagy nyereség lenne ez, úgy társadalmi, mint közigazgatási tekintetben is!

Ezt legjobban magok a képzett és lelkiismeretes jegyzők érzik, s mindent is elkövetnek annak megvalósítására. — Így pld. az oly ügyesen és gondos szerkesztett „Új Községi Közöny”-ben Doborzy István, a szerkesztő, ernyedetlen kitartással igyekszik a magyar fiatalokat e szép pályára édesgetni, minden számban kiemelvény és fejtegetvény azon feladatok fontosságát és jelentőségét, melyek a szerény jegyzői álláshoz köve vannak, melynek társadalmi sulya és tekintélye azonban mindjárt magasabbra emelkednek, ha az művel egyénekkel s jobb családok gyermekeivel lenne betölthető.

Adja Isten a közügy érdekében, hogy ez ohajtás mielőbb beteljesedjék, hogy lelkes felhívása ne legyen pusztában elhangzó szó!

A Ludovica-akadémia új növendékei.

A hivatalos pályázati hirdetményt mely a Ludovica-akadémiába való felvételre nézve kiadott, kivonatilag közöljük.

Az 1883. évi XXXIV-ik törvényezikk 2-ik szakasza értelmében a m. kir. honvédségi Ludovica-akadémiában a f. évben „tényleges állománybeli tisztképző tanfolyam” fog felállítani, melybe a védköteles kort még el nem ért, s önkéntesen jelentkező ifjak, az 1883—84-iki iskolai évtől kezdve felvételnek.

Ezen tanfolyamnak ezéja az, hogy a magyar szent korona országában honilletékes oly ifjak, kik élethivatásul a katonai pályát választották, oly mérvű kiképzést nyerjenek, mely őket csapattisztképp leendő előléptetésre s

egyszersmind arra is képesíti, hogy a tanfolyam befejeztével már mint hadapródok is, az alantast kötelesegeinek teljesítésére alkalmasok legyenek.

Azon növendékekre nézve, kik a tanfolyam alatt kiválóbb tehetséget tanúsítanak, az oktatás további iránya az, hogy ők a később bekövetkező vezérkari s egyéb szolgálatokhoz megkivántató felsőbb kiképzetés alapját már az akadémiában megszerezzék.

A tényleges állományu tisztképző tanfolyam négy évre terjed, s ehhez képest négy folyamból áll.

Folyó évben az első évfolyam s így tovább minden évben egygyel több fog felállítani, míg végre az 1886—87-iki tanévben mind a négy évfolyami rendszeresítésével az egész tanfolyam életbe léptetve leend.

A növendékek rendes száma a tisztképző tanfolyam mindegyik osztályában 60, s így az összes négy osztályban 240.

Az 1883—84-iki iskolai év kezdetével 10 kincstári, 10 egész-fizetéses és 30 magánalapítványi hely fog betöltetni.

A félfizetéses és egész-fizetéses helyek összesen, továbbá a 10 egész díjmentes kincstári hely közül 6 nyilvános pályázat útján, egy hely pedig (6. 12. pont) a 30 alapítványi helyvel együtt a jogosult felek bemutatása folytán lesz betöltendő.

Ezen helyekre kizárólag a magyar szent korona országában honilletékes állampolgárok fiai pályázhatnak.

1. Felvételi feltételek. A felvétel a honvédelmi miniszterhez folyó évi augusztus 20-ig, vagy közvetlenül az érdekeltek, vagy a bemutatási jogot gyakorló felek által benyújtandó és mellékleteivel együtt szabályszerűen bélyegzett folyamodvány alapján kérelmezendő.

A folyamodványhoz következő mellékletek csatolandók:

a) A pályázó magyar állampolgári minőségéről, a hatósági fő-, avagy a járási tisztviselő által kiadott bizonyítvány.

b) A pályázó testi alkalmas voltáról és életkorának megfelelő testi fejlődöttségéről valamely honvéd, vagy közös hadseregbeli tényleges szolgálatban levő orvostudor által szabályszerűleg kiállított orvosi bizonyítvány.

c) A szabályszerű életkort igazoló keresztlevél vagy családi értesítő. Pályázók életkora a már betöltött 14-ik évtől kezdve a még be nem végzett 16-ik évig terjedhet, — hogy a növendékek az akadémiából való kilépés és a honvédséghez leendő felavatás idejére, 18-ik évüket betöltésük, azonban 20 évesek még ne legyenek.

Az életkor megállapítására nézve az iskolai év kezdete, azaz október hó elseje mérvadó.

d) Ajánlatos erkölcsi magaviseletről szóló külön bizonyítvány azon esetben, ha pályázó erkölcsi minősítvénye az iskolai bizonyítványban nem foglaltatnék.

e) Valamely gymnasium, real-gymnasium, reáliskola, vagy az említettekkel egyenjogositot egyéb tanintézet négy osztályának legalább is jó eredménnyel lett elvégzését, illetőleg az ennek megfelelő készütséget igazoló bizonyítvány.

f) 1883—84-ik iskolai év kezdetével csakis az első osztályba van felvételnek helye.

g) A pályázó által kiállítandó, annak atyja vagy gyámja hitelesítet aláírásával megerősítendő és a pályázó törvényes hadkötelezettségi idejének leszolgáltatást tárgyazó kötelező nyilatkozat: a*) alatti szöveg szerint kiállítva.

h) Ha a pályázó a fentebbi 1. c) pontban említett életkort még legfeljebb 6 hónappal haladta volna túl, felvételnek kizárólag ő felsége legmagasabb engedélye mellett lehet helye.

3. A felvételi vizsga tantárgyai.

Az első osztályban leendő felvételre pályázók a fentebbi 1. e) pontban említett iskolák IV. osztályban előadott minden tantárgyból (a classicus nyelvek kivételével)

*) Alulírott ezennel kijelentem, hogy a Ludovica-akadémiába leendő felvétetésem esetében, akár mint önkéntes, akár korosztály és sorszám szerint soroztatnám is be a hadseregbe, vagy a honvédséghez, az 1868. évi XL. tcz. 19. szakasza és az 1883. évi XXXIV. tcz. 2-ik szakasza utolsó bekezdése értelmében a honvédségnek teljesítendő különös szolgálati kötelezettségem magamat alárendelem, egyuttal kötelezem magamat arra is, ha atényleges állománybeli tisztképző IV. tanfolyam jó eredménnyel leendő elvégzése idejében 20-ik évemet még el nem érném is, védkötelezettségem tekintetéből leendő felavatás végett önként, haladék nélkül fogok jelentkezni.

Kelt stb.
A fentebbi kötelező nyilatkozatot megerősítem.
K. m. f. Elöttem: N. N. (szülő, gyám.)
N. N. (jársztisztviselő.)

felvételi vizsgát tartoznak letenni u. m. magyaryelv, németnyelv: földrajz, egyetemes történelem, mennyiségtan, természetrajz és természetantból.

4. A felvételi vizsga kezdete.

A felvételi vizsgák a Ludovica akadémia helyiségeiben folyó évi szeptember hó 25-én kezdődnek s szeptember hó utolján végleg bezáratnak.

Mint hogy a felek érdeke hozza magával, miszerint pályázói fiaik a felvételi vizsga sikeres letétele után az akadémia azonnal felvétethessenek, a felvételi vizsgák pedig a fenforgó viszonyok közt a fentebb említett határidő előtt meg nem kezdhetők: figyelmessé tételnek a szülők, hogy a pályázói fiukat a polgári tanintézetek valamelyikébe az 1883-84-ik iskolai év elejével kezdődő első tanfolyamra felvéssék, oly czélból, hogy a felvételi vizsgán esetleg visszautasítottak tanulási pályájukat akadály nélkül folytathassák.

Az állami helyekre pályázói tisztek és honvédek, illetőleg katonai hivatalnokok fiajért az utazási költségek csak azon esetben téríthetők meg, ha a szülők (gyám gondnokok) vagyontalanságukat hitelesen kimutatják és a megterítést folyamodványukban különösen kérelmezik.

4. A felvételi vizsga eredménye és a felvétel.

A beérkezett s szabályszerűen felszerelt folyamodványok alapján, felvétel végett első sorban azok fognak kijelölteni, kik érdemesültebeknek találtnak.

Ezek szintugy, mint az alapítványosok által bemutatottak, a felvételi vizsgára leendő megjelenésre fel fognak szólítani.

A pályázói felvétele csakis a felvételi vizsga sikeres kiállításának feltétele alatt eszközöltetik s a felvételi vizsga alól felmentésnek helye nincsen.

Az alkalmasoknak talált pályázók szülői (gyám-gondnokok) a felvételi vizsga eredményéről oly figyelmeztetés mellett fognak értesített, hogy a felvett növendékek szeptember 30-ig az akadémiai igazgatóságnál jelentkezzenek.

N A P L Ó.

A nagyenyedi dalkör nyári multsága.

Az enyedi dalkör nyári multságát, melyet a kedvezőtlen időjárás miatt nem is elnapolni, hanem elhatalni kellett, folyó hó 14-én igen sikerülten tartotta meg. Ugy látszik, hogy a tapintatos és figyelmes rendezők az időjárás felett is képesek voltak rendelkezni. A mult hó vége és hó eleje ugyanis annyira esős és hives volt, kivált az estéken, hogy a szabadban rendezendő multságra gondolni is vakmerőség volt. Azonban alig határozta el a rendezőség a legujabb terminust: az időjárásban lényeges változás állott be. — A nappaloknak a sok esőzés által okozott hívsége rekkenőségbe ment át, az esték pedig a szörnű forráságban ellankadt kedélyre kellemesen fölüdítők levének. Ugy hogy valóban azt kell állitanunk, hogy az idő határozottan megrendelés folytán tartotta fenn magát a multság napján és éjszakáján. (Az érdem oroszán része e tekintetben, ugy hisszük, az akkori helyettes-meteorologus urat illeti.) Egy szóval a kijelölt nap ssereneses választásról tanuskodott, legalább ezt bizonyította az is, hogy a következő nap estéjén a szép számmal egybegyűlt közönséget aligha szét nem osztatták volna a sűrűn aláhullott esőcseppek.

Jelen volt ott, egy pár család kivételével, városunk színe-java. Városunk szépségei gyönyörű korszoruban képviseltek az ifju kor tavaszának bájos virágait. A vidékis, bár kevés számban, de szépen volt representálva.

Ott láttuk: Balkay Istvánné, dr. Bartók Györgyné, Danes Mózesné, Domokos Pálné, Folyovich Sándorné, Krismanits Vilmosné, Kőrösi Miklósné, Kovács Albertné (Budapest), Dr. Kovács Ödönné, Kovács Gyuláné, Lóte Lajosné, dr. Magyarai Károlyné, Müller Mihályné, dr. Nagy Albertné, Nagy Ferenczné, Nagy Lajosné, Póka Kálmáné, Papp Gyuláné, dr. Reznékné (Maros-Ujvár), Ujvári Imréné, Veress Gáborné és Vágó Ferenczné urhölgyeket. Czirner Ilona, Inre Róza, Jovián Ida, Lázár Irén, Lugossy Anna, Medgyes Erzsé, Molnár Olimpia és Molnár Róza (Tövis), Navratil Josephin és Vilma, Radivo Helén, Radó Mariska és Ilona, Székelyhídi Johanka, Telegdi Liza, Toezauer Vilma, Tókos Giza (Vajasad), Ungár Johanka, Varró Róza, Veress Ilon, Vint Kati, Zalányi Irma és Róza (Obrazsa) kiasszonyokat.

A négyeseket 40-45 pár járta. A mindvégig kellemes és kedélyes időtöltésnek a reggeli 2 $\frac{1}{2}$ óra vetelt véget. Tánczosokban igaz hogy nem volt nagy bőség, érezhető volt a muzsafiak hazatávóása; de a jelen voltak igyekeztek kitenni magukért, ugy hogy szépeink nem nagyon panaszkodhattak. — A vendéglős rovására följegyezzük azt is, hogy ételei lehettek volna jutányosabbak is.

Egy szóval, a dalkör rendezői tagjai elég szép sikerrel küzdöttek meg a kezdet nehézségeivel; mert meg kell jegyeznünk, hogy a sétatérén ez volt az első multság s ha némi tekintetben maradt fenn kívánni való, az csakis ennek tulajdonítható. Az ifju és törekvő dalkör így sokat áldozott a siker biztosítására.

Szűnetek közben a dalkör válogatott darabokkal gyönyörködtette a közönséget s mindenik darab oly szépen sikerült, hogy a dalkör tagjait és lelkes vezetőjét Zaid János karnagyot a teljes elismerés és dicséret méltán megilleti.

Végül szívünköl kívánjuk, hogy a derék dalkört, mely városunkban teljesen nélkülözhetetlen, az isten tartása fenn hosszas ideig s tagjait sokáig éltesse!

— f.

Julius 15. Főgondnoki beiktatás. A nagyenyedi evang. ref. egyházközségnek egyszerű, de szép és lélekemelő ünnepélye volt. — Egyszerűsége de lélekemelő volta a körülményekből folyt. — Kovács Sándor, volt m. mérnök, az erdélyi ev. ref. egyházkerületi gyűlés tiszteletbeli tagja, a legnemesebb lelkű, de egyszerűsége a legszerényebb köztisztelendő férfiak egyike, ki alapítványai által nemzete iránti hő ragaszkodásának követezésre méltó példát nyújtotta, a legszebb, mert nem keresett megtiszteltetésben részesült az ev. ref. egyház kerületi közgyűlés által, midőn szeretett szülővárosa tekintélyes ev. ref. egyházközségének főgondnokává választotta. Az isteni tisztelet végeztével a templomban összegyűlt az egyházi képviselő. Dr. Bartók György ev. ref. lelkész előadta a gyűlés czélját s egy köldöttség által meghívati ajánlta a derék férfit, ki nem sokára éljenzés között megjelenne, dr. Bartók által meleg szavakkal lett üdvözölve. Málnási Károly helyettes jegyző felolvasván az áll. igazgató tanácsnak a választást tudató leiratát, Kovács Sándor elfoglalta elnöki helyét — és megemlítve, hogy ámbár nem kereste, ezen kitüntetés, kötelességének ismeri engedni a személye iránti bizalomnak, mely szülővárossa ev. ref. egyháza ügyeinek vezetésére hívta fel. Igyekezni fog elegendő tenni kötelességének s kéri az egyházközség tagjait, hogy előde Sándor Elek iránt tanusított buzgalommal támogassák őt is feladatában. Élénk éljenzés követe az egyszerű, de mély érzelemből fakadott szavakat, s néhány keblű ügy elintézése után a gyűlés eloszlott.

T A N Ü G Y.

A kolozsvári felsőbb kereskedelmi iskola értesítőjét vettük, Kiss Sándor igazgató tanártól, élén egyes értekezéssel „az eltpályáról.“ Dr. Veress Vilmostól. Tagadhatatlan elmeilel bizonyítja ez értekezésben író a kereskedelmi iskola fontosságát, s azon nagy előnyt, melylyel itt végzett ifjaink a csakis érettségi vizsgát tettek felett bírnak.

Az öt év óta fenálló iskola nagy haladást tett; míg a három első évben a létszám alig volt 30, addig a tavaly már 63 növendék látogatta az iskolát, az idén pedig 90-re emelkedett a létszám.

Az érettségi vizsgát rajelentkezett 10 ifjak; mindannyian képesítettek. Megjegyzendő, hogy az itt tett érettségi bizonyítvány amellel, hogy sok szakpályára jogosítja fel ifjainkat, egy évi önkéntességre is azon kedvezményben részesíti a cs. kir. hadügyminiszter legujabb intézkedése, minővel a főgymnasium vagy főreáliskolai érettségi vizsgát tett ifjak bírnak. Az értesítő továbbá bő kiadványot tartalmaz az intézeti szabályokból, a részletes tantervből, kimutatja az ifjusági önképző kör valóban példás eredményű munkásságát. A könyvtárban 331 szakmunka van 384 kötetben. Az ifjuság kebelében Keresztély L. tanár vezetése alatt éuekkar is alakult, 1883-84. tanévre a beíratások f. évi szeptember 1-5-ig történnék. Díjak: beíratási díj 4 frt, tandíj, félévi részletekben fizetve, 40 frt, könyvtár alapjára 2 frt fizetendő. Az intézetbe oly növendékek vétetnek fel, kik az algyamasiumot, vagy alrealtanodát, vagy a 4 oszt. polgári iskolát sikerrel végezték.

Ajánljuk a t. szülők figyelmébe, mert a kik itt végeznek, az 1883. I. t. cz. értelmében, a posta, különféle pénztári és számvévségi szakoknál is alkalmazást nyerhetnek, eltekintve attól, hogy mint képzett kereskedők a magyar kereskedelem emelését és terjesztését is hivatva vannak eszközölni.

A budapesti „Állami közép ipartanoda“ értesítőjét az 1882-83-dik tanévről, melyet Hegedűs Károly igazgató nagy gondnal szerkesztett, vettük. Első helyen áll Petrik Lajos vegyészeti tanár tanulmányi jelentése az üveg iparról, ismertette az egész európai kontinens üvegiparát; továbbá tanulmányi utazásra kiküldött Gazel Károly gépész mérnök, ki két év óta tanulmányozta a faipart Német s Franciaországban és Belgiumban, mint a faipar tanára jövő évben megkezdni működését az intézetben.

A faipari szakosztályban, első sorban az épület és butor asztaloság, az esztergályosság és kocsigyártás fog taníttatni. az intézetnek hat szakosztálya van: u. m. az építészeti, gépészeti, két vegyészeti, a fém-vasipari és faipari osztály.

A tanév alatt több szaktanár tett tanulmányi utat, Bajor, Morva, Cseh és Szászországban, jelesen: Hegedűs Károly igazgató a nürnbergi és triesti iparkiallításra a

közép ipar iskolák tanulmányozására, Petrik Lajos vegyészeti tanár az agyag ipar és üveggyártás, Lencz Ödön gépészeti tanár Bécsbe és a triesti iparkiallításra a mezőgazdasági gépészet, végre Edvi Illés Aladár segédtanár Bécsbe és Stájerországba e fémipar tanulmányozása czéljából lettek kiküldve.

Örömmel említjük fel az igazgató jelentésének azon részét, mely a délnémet közép ipar iskolákkal szemben az állami közép ipar tanodában a szakitanást intenzívebbnek, a legfontosabb iparágakra vonatkozó felszerelést gazdagabbnak, a műhelyi és laboratoriumi munkálatok beosztását rendszeresebb, szigorubb és eredményesebbnek állítja.

A tanári kar 1 igazgatóból, 7 rendes, 7 rendkívüli, 1 segédtanárból és 1 művezetőből áll. A tanulók létszáma 180 volt. Az iskolai év szeptember 15-én kezdődik. Rendes tanulóul felvétetnek: az iparos iskolát, vagy a polgári reáliskolát, vagy a gymnasium 4 alsó osztályát végzettek, s végül az iparossegédek. A tanítás díjmentes, 3 évi tanfolyamra terjed.

Fürdői levél.

Vizakna, 1883. július 15.

Fürdőidényünk közepén vagyunk. Az idő kedvező, szép derült napok vannak 25-30 R° meleggel. A rendes, állandó fürdővendégek száma kielégítő, minden valamire való szállás be van képesítve; de sokkal nagyobb a napos vendégek száma, annyira, hogy pld. tegnap — egy nap — több mint háromszáz egyén fordult meg a fürdőn; így városunk élénkül n. pont. — Nagyon könnyíti a fürdők élvezhetőségét a m. kir. vasut igazgatóságának azon intézkedése, miszerint naponta négy vonat közlekedik Kis-Kapusról Szebenbe s innen ugyanannyi Kis-Kapusra, melyek a vizaknai fürdő közelében megállanak, az utasokat kiszállítják vagy elutazásra felveszik.

A fürdő közelében levő két vendéglő jól van berendezve; ételek, italok jók. — az étkezési hely a szabadban, árnyékos, fával beültetett helyen kellemes. az ételek és italok ára mérsékelt, semmivel sem drágább, mint városon sz-kott lenni. — A vendégek földérintésére hetenként kétszer a fürdőnél zene van, igaz hogy csak olyan, a milyen kitelik a nagyszabeni oláh-czigányoktól, de a fürdőbizottság — melyet illet az intézkedés — azt tartja, hogy jobb helyre jobb kell s ide ez elég jó, de azért a zenét hallgatók száma rendszeresen csekély. A más pénzén rosszat venni méltánytalan.

A fürdő az államé lévén, bérbe adás mellett kezelik. A mostani bérő, G. J. fíradhatatlan azon törekvésben, hogy a vendégek igényeit lehetőleg kielégítse. Olvasó terem is van s itt hírlapokat olvas, a ki más szórakozást nem találhat. Ez időszert a következő lapok állanak az olvasni kívánók rendelkezésére: „Neue freie Presse“, „Neues Pester Journal“, „Hermanstädter Zeitung“, „Kikirikí“, „Gazeta Transilvaniei“, „Nemzet“, „Budapesti Hírlap“, „Vasárnapi Ujság“, „Borsszem Jan-kó“ és „Ellenzék.“ Számszerint elég volna, de ily nagy fürdőközönséggel szembe nem kielégítő. — A vendégek hangulata élénk, a jeles gyógyviz hatása a naponként üdülő betegeknek megelégedést, hozzátartozóiknál, kik betegöket a fürdőre kísérték, örömet idéz elő. — Zajosabb multságok nincsenek, nincs ki rendezzen olyakat, s a kiknek kötelességökben állana azt tenni, nem törődnek a mások ügyével.

Igen kívánatos volna, ha legalább a fürdőterületen s annak közelében a tikksasztó port öntözés által mellőztetné a fürdőbizottság, mert árnyék ugy sincs majduem semmi. az öntözés enyhítené némileg a fullasztó meleget, — de, fájdalom, erre sem gondolt senki, utaink bokáig érő porral fedettek s csak ott nincs por, a hol a rögök maig sem törődtek össze, nem hosszú út ugyan a 19. számú órházról a fürdőig, de az ut rosszasága miatt valódi vezeklés onnan gyalog bejárni. E bajon talán lehetne segíteni, ha megéyék előjárósága részéről valaki meglátogatná fürdőnket, nem haragudnánk meg érte, a vendégek pedig hálásan megköszönnék a helyes intézkedést. — Reményljük is, hogy e látogatás nem marad ki. Hozza isten őket; szívesen látottak lesznek.

Érdeklődő.

Tisza-eszlári bünper.

Ország-világ figyelme s a mi fontos (!) a bolgáriai lapok által Magyarország „barbár voltára“ vonatkozó megjegyzések között foly a híres per, különösen annak hullá szállítási része. Schenthauser tanár kemény kritikával s rendkívüli böbeszédűséggel kijelentvén, hogy a talált hullá a Solymosi Eszterő, a védők egy oly produkciót idéztek elő a helyszínen, Tisza-Eszláron tartott bírói szemle alkalmával, mi csakugyan ritkítja párját. Feltették a zsinagoga leszedett ajtaját, az öreg Scharf által rendbeszedték a butorzatot, megjelöltették Möricz által a helyet, ahol Solymosi Eszterő lefogva tartották, — s azután — mi alatt Möricz az ajtón kívül, a kulcslyukon keresztül nézte, eljátszták a borzalmas dráma részleteit vagy, amint Möricz

vallotta. követke gényein tásban Vay ny szokat a kapott. termen tetők ve test. ki ványozt nyerhet Eötvös hogy h mint a 20-iki tudomá melé: e elégtéte

ezime a dásában immár és mely keleti chalis példány ágnak, duni. utazók ez a leg mel üdől me nak kit nyo m elégnék utazott, falyné nyomán szóval csak fr utazó p hideg e kel tar körülm tratió t ben sor számtal örökölte vasó sze az írón az előb (13 füz füzetek vélemény hetó W

János k alföldi költsége és dala 2. Hju tanár. 10. szá Alapító ezali H kon.“ B a közép 7. „Lat nodák

A javára összesen 93 frt 32 kr.

F itjabb tisz. S t. K. N friot, t. Zsigmo Gábor Nagy A krt, t. 50 krt, ur 20 k

Lajos ve-
lenez Ödön
sra a mező-
segédtanár
ozása czél-

ének azon
szemben
ntensivebb-
relést gaz-
atok béosz-
sebbnek ál-

rendkívüli,
ok létszáma
odik. Ren-
gy a pol-
ályát vég-
mentes, 3

lius 15.

kedvező.
A ren-
inden va-
nagyobb
egnap —
lt meg a
gyon kö-
gatóságá-
onát köz-
nyvi Kis-
egállanak,

an beren-
zababban,
ételek és
int város-
hétenként
an, a mi-
e a fűrdő-
tja, hogy
t a zenét
en rosszat

ett kezel-
on törek-
ielégítse.
más szó-
zó lapok
ene freie
lter Zei-
nemzet",
em Jan-
ily nagy
endőgek
aponként
kik be-
Zajosabb
kat, s a
rődnek a

erületen
mellőz-
majduem
tó mele-
aink bo-
a hol a
ugyan a
ga miatt
talán le-
51 valaki
értte, a
intézte-
arad ki.

lődő.

bolgáriai
onatközö
annak
kritiká-
gy a ta-
dukeziot
t bírói
feltették
rendbe-
helyet,
u — mi-
al nézte,
Móricz

vallotta, ki ugyancsak keményen megállotta beszélyét. A következő tárgyaláson Vay György volt esandbiztos és legényeinek kihallgatása volt napi renden, kik a hullásztatásban részt vettek erőszakos vallatásával voltak vádolva. Vay nyersen utasította vissza a vádakát, s goromba válaszokat adott a védőknek, miért persze rendutasításokat kapott. Legsajnálatosabb azonban az, ami a törvényszéki termen kívül történt. Onody képviselő, az antisemita tüntetők vezére durván megtámadta Seyffert főügyősi helyettest, ki Onodynak tanuképpen való kihallgatását indítványozta. Ezért elégtételt követelt, s midőn rögtön nem nyerhetett, roppant scdalmot csapott, fenyegetőzött. — Eötvös Károly erélyesen szólalt fel e miatt s hirtelen jött, hogy ha a törvényszék nem ad elégtételt, úgy Seyffert, mint a védők azonnal felfüggesztik működésüket. A folyó 20-iki ülésben aztán az elnök kijelentette, hogy hivatalos tudomást vett a „lázító kvalifikálhatlan merényletről;“ ismélé; esetében elfogadja Onodyt. Seyffert megköszönte az elégtételt s beadta a vádfeljelentést Onody ellen.

IRODALOM.

— **Ujfalvi utazása Párisból Samarkandig,** a ezime az új műnek, mely mint a Révai testvérek kiadásában megjelenő „Világhírű utazások Könyvtárának“ immár a harmadik nagy munkája legközelebb indult meg és melynek első három füzete mi is vettük. — Széchenyi keleti utazása és Stanley csak nem régen befejezett opuchalis műve, mely ugyancsak az utazási könyvtárnak diszpéldányait képezi, méltó bevezetői voltak azon irodalmi ágnak, melyért eddigelé kénytelenek voltunk külföldre fordulni. Ma már a legjelesebb utalirásokat, a leghire-ebb utazók kiváló műveit magyar nyelven olvashatjuk és ép ez a legfőbb ok, hogy most Ujfalvi művét is őszinte örömmel üdvözljük. — A mint az eddig megjelent füzetekből meggyőződhetünk, itt még kevésbé van az olvasó annak kitéve, hogy az utalirás száraz, vagy talán tudományos modora untatni fogja őt. Hogy e gyanu eloszoljék, elégnék tartom annak felemelítését, hogy Ujfalvi ur csak utazott, de hogy mit tanult és tapasztalt az uton, azt Ujfalvyné asszony írta meg saját észleletei és feljegyzései nyomán, még pedig legérdekesebb, a legvonzóbb, egy szóval azon kellemes, kedves, elragadó modorban, a mint csak francia tud írni. A jelen füzetek az elindulást, az utazó párnak Párisból való távozását, az előkészületeket a hideg ellen tárgyazzák élénk festéssel, megkapó részletekkel tarkítva. A mit különösen meg akarunk jegyezni, azon körülmény, hogy több és pompásabb képet még az illusztráció tekintetében talán páratlanul álló német díszművekben sem láttunk. Az utazásnak legszebb részei — és ilyen számtalan volt — művészi kivitelű rajzokban vannak megörökítve, úgy hogy csak szemléletébe elmélkedve, az olvasó szemlélemel csakugyan maga is megteszi az utat az írónóval együtt. — A mű előfizetési ára ugyanaz, mi az előbbieké volt. Egész évre (26 füzet) 8 frt, félévre (13 füzet) 4 frt. Egy füzet ár csak 30 kr. — Ha az első füzetekről bárkinek is alkalma lesz véleményt mondani, véleménye csak a legőszintébb ajánlat lesz. Megrendelhető Wokál János könyvárusnál.

— **Legújabb magyar könyvek,** melyek Wokál János könyvárusnál Nagy-Enyeden kaphatók: 1. Legújabb alföldi dalos könyv. Az összes magyar, de kivált a népköltészet, valamint a legújabb operák és operettek dalai és dalainak szemszédett gyűjteménye. Ára 1 frt. — 2. „Itjusági színház“, 10 darab. Szerkesztő egy szegedi tanár. Második kiadás, ára 1 frt. — 3. „Jó könyvek“ 1—10. szám, ára bekötve 1 frt. — 4. „Képes világtörténet.“ Alapította dr. Ribáry Ferencz. Az újkor. Írta dr. Marczali Henrik. 101. füzet, ára 30 kr. — 5. „Magyar Lexikon.“ 129. füzet, ára 30 kr. — 6. „A történelmi tanítás a középtanodákban.“ Írta Fazekas Sándor. Ára 30 kr. — 7. „Latin-magyar és magyar-latin kézi szótár.“ Középtanodák számára szerkesztette Veres Ignác. Kötve 4 frt.

Nyitvános számadás és köszönet.

A helybeli „dalkör“ által f. hó 14-én. saját alapja javára rendezett zártkörű nyári multság alkalmával az összes bevétel 127 frt 50 kr volt, az összes kiadás pedig 93 frt 18 kr-ra rugott, a tiszta jövedelem tehát 34 frt 32 kr.

Felülfizettek mélt. Miksa Miklós ur 20 kr, t. kts. leg ifjabb Kiss Károly ur 20 kr, t. Köniq Adolf ur 1 frtot, tisz. Supka Béla ur 20 kr, Puhola B. József ur 20 krt, t. K. Nagy Elek ur 20 kr, méltsgs. Zeyk Dániel ur 1 frtot, t. ifjabb Gáspár János ur 1 frt 20 krt, t. Munkácsi Zsigmond ur 20 krt, t. Imre József ur 60 krt, t. Benedek Gábor ur 50 krt, x. y. z. 20 krt, x. y. z. 20 krt, t. dr. Nagy Albert, honvéd orvos ur 1 frt 50 krt, N. N. N. 20 krt, t. Angyal József ur 20 krt, t. Papp Gyula ur 1 frt 50 krt, t. Folyovics Sándor ur 50 krt, t. Horvát Imre ur 20 kr, t. Kovács József gyógyszerész ur 2 frtot és t.

Medgyes Bálintné 6 ngysága 2 frtot. Fogadják szives adakozásukért az egylet hálás köszönetét.

Nagy-Enyed 1883. július 18.

Bartha Zsigmond,
egyleti pénztárnok.

VEGYES HIREK.

— **B. Kemény Gábor** miniszter ő nmlga buzgalommal folytatott körútjában folyó hó 22-én Tordára, onnan Nagy-Enyeden. Tövisen, Balázsfalván keresztül Kiskapusra, — onnan 23-án a viaduct megtekintése után Ladamoson, Karácsfalván, Tövisen, Enyeden, Kocsárdon keresztül, a M. Ludason felül levő vasuti hidak megszemlélése után Maros-Vásárhelyre utazik. A jelzett helyeken 10—15 perezig megáll. Nagy-Enyeden 28-án vagy 29-én fog kiszállani; — látogatása azonban magános természetű leend.

— **Értesítés.** Hogy a t. érdeklődő közönség a vinezellér-képezde működéséről, irányáról, illetve a növénydek képzettségéről némileg meggyőződést szerzhessen, valamint eddigelé minden évben, úgy ez idén is folyó hó 30-án délelőtt 7—11 óráig, délután pedig 3—7-ig szakba vágó elméleti és gyakorlati vizsgák tartatnak, a melyre a t. érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a vinezellér-képezde igazgatója.

— **Csóka Antal** alvinczi j. s. szolgabíró állomásáról lemondott. A járásban, amint írják, jó hatás tett e lépése. Az igaz, hogy ha néhány képtelen tisztviselő követné meg ez eljárást a tisztújítás eredménye bizonyára kielégítően a jó közigazgatás önzetlen barátait.

— **Az erdélyi részek** és az oláh határszélek kigazítására kiküldött vegyes országos bizottság Pogány György hunyadmegyei főispán vezetése alatt megkezdette körútját Bukovina Moldva határánál.

— **Tóth Mózes,** felvinczi ref. lelkész szeretett nejét, Finta Borbálát, ki e hó 15-én élete 44-dik, boldog második házassága 7-ik évében hunyt el, 17-én helyezték nyugalomra, nagy közönség őszinte részvéte mellett az ó-tordai köztemetőbe. — Béke poraira!

— **Lángba borult ember.** A nagyenyedi szeszraktár e hó 15-én közel állott ahoz, hogy a benne levő nagy mennyiségű szesz meggyuladása által kiszámíthatatlan pusztulás színhelye legyen. Áron Mózes, a raktárnak régi szolgálója az üzlet bezárása előtt még egyszer meg akarván győződni arról, hogy a szesz hordók körül minden rendben van-e, belépett a mellékraktárba s gyufát húzott el, melynek egy részlete az ott levő szesztartalmu nyílt edénybe pattant s azt rögtön lángba borította. A vigyázatlan ember rögtön telismervén a támadható veszély nagyságát, felkapta a lángba borult edényt s kiszaladt vele az utazára; de mire ide ért, a kilocsant szesztől átázott ruházata is lángot kapott s a szerencsétlen ember, mint égő tűzszlop, jajveszékelve futkosott a piacon, míg a támadt rémületre oda sietett szomszédok ruhát dobra reá, e tüzet elfojtották s szénné égett ruházatát leszágtatták. Az arcon, de főleg a jobb alkaron és kézen, valamint a jobb felezbomb egész területén mélyreható égési sebek keletkeztek, melyek kedvező lefolyás esetében is kérdésessé teszik a jobb kéz használhatóságát.

— **A hőség áldozatai.** Pataki Ferencz, n.-enyedi ács, Csombordon dolgozva egyszerre összerogyott s meghalt. — Egy m. bagói oláh asszony, ki aratóba jött, örülesi rohamokat kapott s az utczán végig futva, kiabálások között papírdarabkákat dobált a levegőbe; letartóztatták s megfelelő kezelés után haza kísértették.

— **Véres tett.** Alsó-Fehérmegyének Gambucz nevű községecskéje szerényen meghuzta magát eddig egy magas heggyektől kerített mély völgykalanban, lakóai látogatásokat nem tesznek s nem fogadnak, azon egyszerű okból, mert székereken hozzájok menni vagy tőlük kivergődni a csak elyben létező utak tényleges állapota miatt minden időben nyaktörő vállalat. S ime, még sem kerülheti el, hogy neve újságba ne kerüljön. — Az esemény, mely miatt beszéd tárgya lett, a következő: a 72 éves Dordea Onut már rég boszantotta Sztójka Augustin nevű vejének javithatatlan iszákossága, s midőn ez e hó 16-án szokása szerint megint részeg fővel ment haza, az öreg após, megelőző szóváltás után, botot ragadott s vejét holtra verte. A megejtett boncolat a koponya bezuzását s hat bordának eltörését derítette ki. A tettes a Jmaros-újvári bírósági börtönben várja büntetését.

— **Gyászír.** Hilibi Gál Domokos és neje nagyajtai Cserey Ilona, gyermekei: Ilona, Mária; az elhunyt férje hilibi Gál János, legfőbb ítélőszéki bíró; leányai: Gál Klára Konez Elekné, férje marosvásárhelyi Konez Elek és gyermekei: Margit, Gizella, Domokos és Viktor; Gál Gizella. Böry Albertné és gyermekei: Gabriella Lengyel Lajosné, férje marosfeleli Lengyel Lajos és felsőöri Böry Ernő; Gál Anna Henter Gézané, férje csik-szent-iváni Henter Géza, gyermekei: Zoltán, Irma és Géza; Gál Róza, Köblös Dezsóné és férje nagyváradai Köblös Dezsó; ugyszintén a már korábban elhunyt testvérenek özvegye Pekri Istvánné, Baranyi Gabrielle, gyermekei: petrovinai Pekri Sándor és Emma, báró Kemény Simonné, valamint számos közeli és távolabbi rokonok nevében szomorodott

szívvél tudatják a szeretett édes anya, feleség, nagyanya, sógorasszony és nagynéne hilibi Gál Jánosné, petrovinai Pekri Károlinának élete 64-ik, házassága 47-ik évében 4 havi súlyos szenvedés folytán agyszélhüdesben, a halotti szentségek áhitatos felvétele után, Mikfalván, f. hó 15-én d. u. 3 óraker bekövetkezett gyászszos kimultát. Hült tetemei f. hó 17-én d. u. fél 4 óraker helyeztetek nyugalomra a mikfalvi családi sírboltba. — Legyen áldott emlékezte!

— **Az Aranyosba fult.** Tordán folyó hó 17-én este 8 óraker több idegen napszamos fürödni ment az Aranyosba. Márián Juon nevű oláh ment elsőnek, de nem ismervén a folyó medrét, mely vízbe került s nem tudván uszni, oda veszett. Társai nem mehettek segítségére, mert ők sem tudtak uszni. Holttestét egy mértföldnyi távolságra vitte a víz, mig ráakadtak. — Ugyancsak Tordán, a fennirt napon, egy Vasadi Antal nevű, 26 éves ácslegényt átmetszett torokkal találtak szállásán. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— **Közesend és rend megzavarás.** A verespataki járásban fekvő Mogos községben mult június hó 26-án és 27-én egy „Szufuresa“ nevű határreszt, látszólag előre megfontolt és tervszerűen felbujtatóit s lerészegített pástörök megtámadtak s a birtokosságnak ott levő disznóoljait, csüeit és más gazdasági épületeit összerongálták. A járás erélyes szolgabírója vett értesítést után egy négy főből álló esendőr őrjáratot küldött ki azonnal a helyszínerre, kik a tetteseket elfogták. Az előlegesen megejtett vizsgálat folyamán tett bevallásokból kitűnt, hogy több mogosi lakós a mogos-miklesty gör. kel. lelkésznel gyűlést tartottak, hol — mint egyik kikérdezett bevall — mindnyájan részegek voltak, sőt maga a lelkész, mint rendesen, úgy most is részeg volt. Az előleges vizsgálatból felvett kihallgatási jegyzőkönyv az elfogottakkal együtt az illetékes kir. járásbíróshoz átküldett.

— **Rövid hírek.** Kolozsvárt villanyos vasutat szándékoznak létesíteni — Nagy-Enyeden a sétateren kutat furnak. — A bukuresti hivatalos lap az ajánlja I. Károly királynak, hogy ne Románia, hanem a „románok“ királya címét vegye fel. — Havreban kísérleteket tettek az iránt, hogy a telefont viz alatt lehet-e használni; kitűnt, hogy a hang nagy pontossággal és erősebben közvetíthető, mint a szabad levegőben. — A tordagyéresi szárnyvasut folyó hó 18-án megnyit. — Az Ural-hegységben új aranybányákat fedeztek fel; 1 font és 5 lat nehéz aranydarabot kaptak. — A kolera folyton terjed Egyiptomban.

— **Liptó-Szent-Miklós pusztulása.** Az isten haragja rettenetes módon sújtotta Verbiezét és Liptó-Szent-Miklóst. Verbiezén tűz ütött ki, mely nagy részben elhamvasztotta a helységet. — A pusztító elem rendkívüli gyorsasággal terjedt, rövid idő alatt a helység csaknem egészen lángban állott. A lakosság kétségbeesésében nem tudta, mihez fogjon. A tüzoltó-szerek hiányában gondolni sem lehetett a dühöngve pusztító elem elfojtására. — A helység most borzasztó romhalmaz. — Az égés utczák el vannak pusztulva; a házak, melyek e faluban többnyire fából épültek, porig leégtek. — Verbiezéről a tűz áthatott Liptó-Szent-Miklóstra. A várost váratlanul érte a katasztrófa: a tűz, élesztve a szél által, borzasztó gyorsasággal terjedt, s miután a nagy és élénk forgalommal bíró városban tüzoltók nincsenek, de sőt a város tüzoltószerzei is igen fogyatékosak, nem lehetett lokalizálni a tüzet. A lángok egymásután borították be a házakat. Egész utczák állottak csakhamar tüzben. Rémitő látványt nyújtott a szerencsétlen város, a melynek lakóai a legnagyobb kétségbeeséssel futkároztak az égő haraszok között. Látni lehetett anyákat, a kik kezeiket tördelve kiáltottak segítség után, mert nem tudták, hol vannak gyermekeik: vajjon nem maradtak-e lángborult házban, mely részegve, ropogva dűledezett össze. Az irlgalmat nem ismerő bősziált elem kegyetlenül pusztított; rettenetes nyomait csak most lehet látni egész borzasztóságukban. A város iszonyu képet nyújt. A merre a szem lát, mindenütt pusztulás, romhalmaz. A vasuti indóházhoz jobbra eső rövid utczát kivéve, az egész város tönkre van téve. — Eddig mintegy hasz ember hiányzik, de az áldozatok összes számát még nem lehet megállapítani. — Rendkívüli hatást idéz elő a lakóskörében az, hogy Liptó-Szent-Miklós város kapitánya szintén odaveszett.

— **A vörös-kereszt Liptó Szent-Miklósnak.** Ama nagy katasztrófa hihére, mely Liptó-Szent-Miklóst és a vele szomszéd Verbiez községet érte, a vörös-kereszt egyesület igazgatósága központi pénztárából 300 frtot utalványozott a liptó-szentmiklósi vörös-kereszt fiókegyesület női osztályának a rögtöni segélyt igénylők támogatására.

— **A magyarok Párisban** folytonos ovatói tárgyai voltak. A hires Lesseps, a „Figaró“ szerkesztősége estélyt és nagy opera előadást rendezett tiszteletükre, — a július 14 diki nemzeti ünnepen pedig külön hely volt számukra biztosítva s többen közülök Grévy elnök estélyére hivatalosak voltak s úgy az elnöknek, mint a kormány kiválóbb tagjainak be lettek mutatva.

— **Székely fürdők.** A tusnádi fürdőre, melynek elragadó szépségét szóval kimondani, tollal leírni nem lehet, a vendégek — mint a „Székely Nemzet“ írja — szüntelenül özönlenek. A lakások nagy része már le van foglalva, pedig a saison csak most kezdődik. Láthatni ott Magyarország és Románia minden részéből vendégeket, láthatni minden rangu és rendűeket, mert Tusnádnak nagy

Szerkesztő
A KIADÓHIV.
hova
a lap szellemi rész-
mények kü-
Kiadó h
WOKAL JÁNOS KÖN-
hová a hirdetés-
bérmentesen
Kéziratok nem a

előnye az, hogy olesón és jól lehet élni. Két átutazó elő-
kelő angol, egyik Angolországból, másik Indiából, 10 na-
pig maradtak ott s alig tudták megválni ez örök szép-
ségű helytől. Mert Tusnádnak meg van az a természete,
hogy az embert vonza és aztán nehezen boesátja el.
Nines Európának egyetlen fürdője, mely annyi kirándu-
lási helyvel díszkedjék, mint Tusná. Hogy többet ne
emlitsünk, ott van — csak gyalog sétálva — másfél óra
a páratlan szépségű Szent Anna tó, tovább a híres tor-
jai kénbarlang, odább a bálványos vár, melyet koszos
költők, Jókai Mór most irt le egy két kötetes regényben.
Mult év óta Tusná sokat haladt az építkezés terén is.
Épült pár gyönyörű villa is, melyek az építészeti és mű-
izlés kiváló remekei. — Elő p a t a k o n is a fürdői élet
és évad hovatovább élénkülni kezd. A fürdővendégek szá-
ma napról-napra nő s multságoknak sinésenek híjjával.
Sztupa szintársulata hetenkint többször tart meglehető-
látogatottság mellett előadásokat. — A többi fürdők is,
mint a málnási és kovásznai a legnagyobb látog-
tatottságnak örvendenek.

Gyógyszer az égési sebek ellen. Egy amerikai
orvos Chicagóban a mult télen felolvasást tartott az égési
sebekről s azok gyógyításmodjáról. Ezen felolvasásában
az égési sebekre a kettedszénsav natront ajánlja gyógy-
szerül. Hogy meggyőzze a közönséget e szer hatályossága
felől, a felolvasáson egyik újjat leforrázta. Rögtön nagy
hólyag keletkezett ujján, erre behintette kettedszénsa-
vas natronporral az égett helyet s nedves ronggyal be-
kötötte. Az előadás végével a sebet bemutata s fájdalma
már nem volt, csak a bőr barnább színe árulta el a
leforázás helyét.

KÖZGAZDASÁG.

Julius havi teendők a kertben. Julius hó köze-
péig még mindig szemezhetünk esontár és nyári gyümöl-
esöt. A mult hóban megejtett szemzéseket megvizsgáljuk
s ha azt látjuk, hogy a kötelék az alanyok törzsét be-
vágni kezdi, azt megeresztjük; de véglegesen nem vesz-
szük le. — Az alakfák hajtásvégeit másadszor is be-
csipkedhetjük. — A szamóczák ostor-indáit elszedjük s
csak azon töveken hagyjuk meg, a melyekről szaporításo-
kat kívánunk eszközölni. — A szaporításra szolgáló ostor-
indák közül itt az ideje composttal telt eserepekbe gyö-
kerzetni annyit, a mennyit korai üdészetre akarunk
boesátani. Ezen célra a legszebb s legnagyobb fajokból
készítsünk eserepbujtasokat. A hó végével a szamóczató-
veket át is lehet ültetni és pedig mindig egy kissé má-
lyebbe, mint előbbeni helyeiken voltak. A átültetést az
esti órákban fogatosítjuk, töveik fölé porhanyó compost-
trágyát hintünk s naponkint jól megöntözzük; sőt nagy
melegben még zöld galyakkal is beárnyékoljuk. — A gyü-
mölcsfák vízajtásait elszedhetjük, vagy ha esetleg rit-
kás, kopasz helyen jöttek elő, úgy vissza is vághatjuk
azokat kétharmadrészkre új ág és termés képzése végett.
Az idén kiültetett fák ily szárazság mellett nem ritkán
szenvednek s ezért azokat hetenkint 1—2-szer este meg-
öntözni annyit tesz, mint a fa megmaradását biztosítani.

A mely tövön már dinyék mutatkoznak, azok rit-
kábban, s ekkor is csak tövüket kell megöntözni, az in-
dákat lekapesolni sugáralakban azért szükséges, hogy a
szelek által össze ne kuszáltassanak s meg ne töressenek.
Nagyobb dinyék alá deszkadarabb vagy eserepszindely
helyzendő s a dinyék naponkint másik oldalukra for-
ditandók.

A konyhakertben őszi használatra vehetünk murok-
répát, őszi répát, labodát, hónapos retket, salátát, paszulyt
és csukorborsót. Most vetünk endiviát és téli, valamint
fodros kelt. A szép, hosszú, hengerded, sima ugorkák ki-
jellelhető magyerés czéljából, s hogy a talajon fekvésük
közben meg ne rothadjanak s hamarabb megérjenek, ezek
alá is tehetünk eserepszindelyeket. A foghagyma és csop-
ros hagyma kiszedhetők, mihelyest szárjuk sárgulni kezd.
— A majorannát, demutkát, valamint egyéb gyógy és
fűszernövényeket virágzásuk kezdetekor kell levágni s
megsáritani.

A disztertekben a szegfűk s a sárga és téli ibolyák-
ról valamint egyéb élő virágokról is megszédhetjük a
magvakat s kiszáritva eltehetjük. Készíthetünk dugványo-
kat rózsákról pelargoniumokról. A puszpang- és taxuso-
kat vissza lehet metszeni. A gyepereket lenyirhatjuk s
esténként rendszeren megöntözzük. Az eleven sövényeket e
hó végén másodsor is megnyirhatjuk. Hagymával bíró
virágok gumói, melyek már három éven át egy és ugyan-
azon helyen állanak, átültetendők. Egyáltalában az egész
kertben irtani kell a gyomot, porhanyítani a talajt, ön-
tözni s az ártalmas rovarokat minél erélyesebben pusztí-
tani. Ezek a júliusi kerti teendők általában

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY.
TÖRÖK BERTALAN. SZILÁGYI FARKAS.
KIADÓ-TULAJDONOS: WOKAL JÁNOS.

Sz. 1320—1883.
tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság ré-
széről közlé, hogy Stán Sofron végrehajtható 155 frt 50 kr tőke,
és ennek 1880. augusztus hó 17-től járó 6% kamata, 12 frt 50 kr és
7 frt 80 kr költségek és 4 frt követelése kielégítése végett; továbbá
Csoplinka Tomának folyó évi 1378. tkvi szám alá beadott árverezési
kérese folytán 65 frt 78 kr tőke, ennek 1881. március 20-tól járó
6% kamata, 43 frt 14 kr perbeli 7 frt 10 kr, valamint jelen kéré-
sért 6 frt 30 kr megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvető
Diód község, illetve földbirtokos közönségének a diódi II. rész 169
számú tkjvben A+ 1 rend-, 341 hr. szám alatti fekvőségei 417 frtban
megállított kikiáltási áron Diód község előjárásági helyiségében
1883. évi augusztus hó 21-én délelőtt 9 órakor tartandó nyil-
vános árverésen kikiáltási áron alól is eladtnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénz-
ben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal
számított óvadékképesnek nyilvántított értékpapirokban a kiküldött ke-
zéhez letenni.

A vételárt pedig vásárló a következő határidőben köteles a fel-
tételében megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni, és
pedig az árverezés jogerőre jutása után 15 nap alatt.

Különb az árverezés megállapított feltételei alóli telekkönyvi
hatóságnál a hivatalos órák alatt, és DIÓD község előjáráságánál
megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. május 5-én.

Szentpáli,
kir. aljbíró.

Sz. 1512—1883.
tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság ré-
széről közlé, hogy megyekeréki Man Konstantin végrehajtható
18 forint tőke és ennek 1882. május hó 26-tól járó 6% kamata, 4
frt és 4 forint 20 kr költségek kielégítése végett végrehajtást szenvető
Man Teofilnak a megyekeréki 44. sz. tkjvben A+ 1—10. és 14

rendszám alatti fekvőségei 497 frtban megállított kikiáltási áron
Megyerék község előjárásági helyiségében 1883. augusztus 31-én
délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól
is eladtnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénz-
ben vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal
számított óvadékképesnek nyilvántított értékpapirokban a kiküldött
kezéhez letenni.

A vételárt pedig vásárló a következő határidőben köteles a fel-
tételében megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni, és
pedig az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt.

Különb az árverés megállapított feltételei alóli telekkönyvi
hatóságnál a hivatalos órák alatt és Megyerék község előjárásági
helyiségében megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. május 10-én

Szentpáli,
kir. aljbíró.

Egy gőzcséplőgép

legjobb állapotban jutányos áron eladó.

Értekezhetni Gyula-Fehérvárt MATHERNY EMIL
kereskedésében és Nagy-Enyeden UNGERPEK
MIKLÓS úrnál.

Két gőzcséplőgép

legjobb minőségű, vállal szeptember havától kez-
dőddőleg csépelni valót nagyon mérsékelt áron.

Értekezhetni UNGERPEK MIKLÓS úrnál
Nagy-Enyeden és MATHERNY E. kereskedésében
1—3 Gyula-Fehérvárt.

386. számhoz
1883.

Árlejtési hirdetmény.

Ns. Alsó-Fehérmegye folyó évi ápril 25-én tartott törvényhatósági közgyűlésében 55.
tkvi szám alatt hozott határozata nyomán a törvényhatósági utakon a közmunka alap terhére a
következő építkezések engedélyeztettek:

1-ór. 6456—883. alp. szám alatt a **balázsifalvi járásban** a Balázsifalva-Veresegyháza-
nagyszabenyi-, Tövis-balázsifalvi útvonaloknak Veresegyháza, Tóhat és Miháczfalva községek ha-
tárában fekvő szakaszain 2 fahid és 3 faáteresz újból építése 3410 frt 14 kr

2-ór. 6529—883. alp. sz. alatt a **nagyenyedi járásban** a Nagy-Enyed-Oláh-lapádi út-
vonálnak Oláh-Lapád község határában fekvő áthelyezett szakaszán 1 fahid és 1 faáteresz újból
építése 1030 frt 76 kr költségösszeggel.

A felsorolt munkálatok fogatosításának biztosítása czéljából f. évi **július hó 26-án**
délelőtt 10 órakor kezdődőleg az alsó-fehérmegyei kir. építészeti hivatal irodájában, a megye al-
ispánjának elnöklete mellett, **szó- és írásbeli** ajánlati versenytárgyalás tartatik.

A tervek, költségvetés és építési feltételek alóli hivatalnál a rendes hivatalos órák-
ban naponként megtekinthetők és ugyanott átvehetők a zárt ajánlati minták is.

Felhivtnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fenn kitett napon és órában a ki-
kiáltási ár 5%-át tevő készpénz vagy ennek megfelelő óvadékképes értékpapirból álló bánt-
pénzzel elátva a kir. építészeti hivatal irodájában személyesen jelenjenek meg; vagy pedig jog-
érvényes, minden járásra külön kiállított zárt ajánlataikat az 5%-től bántpénznek melléklésé-
vel nevezett hivatalhoz az árlejtés megkezdésére kitűzött ideig annyival inkább adják be, mivel
a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Nagy-Enyed, 1883. július hó 12-én.

Alsó-fehérmegyei m. kir. építészeti hivatal.

2—2

GUTJAHR és MÜLLER

BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár

a Margit-híd közelében

ajánlják szolid szerkezetű s javított gyártmányukat, mint:

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Trieurök gazdasági számára:
Járgány-eséplőgépek.
Szelelő rosták.
Kukorica morzsolók.
Szeeszkavók.

Különlegességek malmok számára:
Duplamalmok.
Maion trieurhengel.
Gabona osztályozó-
hengerek.
Koptató gépek.
Dara választó gépek.
Tararók.
Detacherök.

Malom alkatrészek
Transmissiók.
Szijskerekek.

Rostalemezek:
Cséplőgép-rosták.
Liszthenger-szijs.
Koptató lemezek.
Raspoly-lemezek stb.

5—25 **Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.**

Raktár és eladási hely Nagy-Enyeden: BISZTRICSÁNY LAJOS úr vaskereskedésében.

Nyomatott Wokal János gyorsajtóján Nagy-Enyeden.

(B—n.)
senyész nagy
iparunk termé-
egyszersmind
nem birjuk. N
olesó előállítás
az arra fordít
befoly közzag-
nyára s ezért
nemcsak a ho-
nyulnak ki az
pályák. hanem
res „pacific”
tákat, azonna-
rá virágzó ga-
nincs miért é-
melynek mez-
rik legujabb
Nézzünk szét
helyt látjuk h-
lekedés, ott á-
den tekintetbe
Br. Kem-
lekedésminisz-
tagjainak egy-
sel és buzditá-
egészítése s f-
czéljából utaz-
ket. Örömmel
Ö Exja kezébe
szerzett előny-
uj előnyök sz-
méltó becsvág
Az állam
a fő vasuti v-
összekötni az-
végződnek; a
takat pedig na-
hagyja, ezenk

Hogyan
Ó Velencz
minden boldog
rendezőiro esapo-
den pofografus
voltam egyszer
olasz ég felhőll
vized ezüst fo-
hallam az ének
moniját, — é-
(melynek mind-
került) — szó-
„Oh bold-
nak sohajtni r-
mel látta, fülle-
nem . . . orráva
vetlenül élvez-
rejtélyes varázs-
séget, mit csak
leírni képes yo-
Igenis, ke-
csében. A sors-
asszonya kegye-
óta táplált legte-
nem lennék un-
magannak, ho-